

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No5(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 418 sahifa,
1-may, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woogyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Maktabgacha ta'lim tashkiloti metodistining boshqaruv funksiyalari.....	10
<i>Qarshibayeva Dilfuza Xidirbayevna</i>	
Texnologik mashinalar va jihozlar ta'lim yo'nalishi talabalarida kasbiy kompetensiyani shakllantirishning pedagogik qonuniyatlari va metodologik tizimini ishlab chiqish	15
<i>Elmanov Abbas Begmat o'g'li, Mirzaumidov Asilbek Shuxratjonovich</i>	
Katta yoshdagi guruh bolalarida o'z-o'zini boshqarish qobiliyatini rivojlantirishda o'yinning roli	19
<i>Ergasheva Farangiz Umidjon qizi, Fayzullayev Sharipboy Nurillayevich</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida ekologik tafakkurni rivojlantirishning dolzarbligi.....	23
<i>Yaxshiboyeva Nargiza Rustamqulovna</i>	
Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida inson resurslarini boshqarishda muvozanatlashgan ko'rsatkichlar tizimidan foydalanishning nazariy asoslari	28
<i>Gulmira Jumanova</i>	
Nomoddiy madaniy merosning talaba-yoshlarni yuksak ma'naviyatli shaxs sifatida tarbiyalashdagi ahamiyati	33
<i>Erboyev Suxrob Abdusalomovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar va ularda hissiy-irodaning shakllanishi	37
<i>Davlatova Zebo Haydarovna</i>	
Zamonaviy oilada avlodlararo munosabatlarning pedagogik-psixologik xususiyatlari	40
<i>Ochilova Farida Baxriddinovna</i>	
Maktab va oliy ta'lim muassasalarida qizlar kitobxonligini rivojlantirish metodlari	44
<i>Qo'chqarova Oysha Oltibayevna</i>	
Buyuk allomalar merosidan foydalanishning metodik holati va mavjud muammolari.....	48
<i>Sevara Mamatkarimova</i>	
Futbol o'yinida to'pga kalla bilan zarba berish.....	53
<i>Xolmaxmatov Boburjon Musurmon o'g'li</i>	
Использование современных инновационных методов в процессе обучения русскому языку в иноязычных группах высшего образовательного учреждения.....	56
<i>Курбанова Шаира Исмаиловна</i>	
Maktabgacha ta'lim mutaxassislarini tayyorlashda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ...	60
<i>Kushakova Gulnora Egamkulovna, Muhammadiyeva Shaxzoda Sunnatilla qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda musiqa mashg'ulotlari orqali o'quvchilarning kreativ fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish metodlari	63
<i>Muminova Feruza Farxodovna</i>	
Alisher Navoiy merosining yoshlar ma'naviy-estetik tarbiyasidagi ahamiyati	70
<i>Qayumxo'jayev Botirxo'ja Ikromxo'ja o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida amaliy topshiriqlar orqali tayanch kompetensiyalarni shakllantirish metodikasini takomillashtirish	74
<i>Saidova Dilnoza Maripovna</i>	
К вопросу о классификации современной антиутопии.....	78
<i>Дмитрий Валерьевич Пупонин</i>	
Когнитивная гибкость как фактор психологического благополучия старшеклассников в период адаптации к новым образовательным требованиям	82
<i>Муксинова Динора Азаматовна</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilida ta'lim beruvchi professor-o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini baholash: xalqaro tajribalar qiyosiy tahlili va O'zbekiston amaliyoti	87
<i>Baxtiyarova Muniba Ne'matjon qizi</i>	
Valeologik tarbiya asosida maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini tayyorlashda innovatsion va raqamli yondashuvlar	92
<i>Berkinova Charos Islomovna</i>	

Grammatik tushunchalarni o'rgatish metodikasi.....	96
<i>N. R. Masharipova</i>	
Umumiy o'rta ta'lim tizimini takomillashtirish va o'quvchilar bilimini baholashda xorijiy tajribalardan foydalanish finlyandiya ta'lim tizimi misolida.....	99
<i>Obidova Muqaddas Ro'ziqulovna</i>	
The Difference Between Androgogy and Pedagogy.....	106
<i>Pardayeva Aziza Rahmatillojevna</i>	
Elektr mashinalari fanini o'qitishda raqamli ta'lim texnologiyalari.....	110
<i>Shodiyeva Nozina Shuxrat qizi</i>	
Umumta'lim maktablarida direktor o'rinbosarlarining aksiologik yondashuv asosida boshqaruv funksiyalari va vakolatlari hamda maktablarda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish yo'llari.....	113
<i>Toxirov Botirjon G'ofurjon o'g'li</i>	
Ispan tili darslarida kommunikativ kompetensiyani shakllantirish usullari	119
<i>Tursunqulov Sanjar Dilmurod o'g'li, Shukurullayeva Feruza Dilmurodovna</i>	
Surxondaryo viloyatida yetishtiriladigan ingichka tolali paxta navlarining qo'llanilishi	124
<i>Ubaydullayeva Komila Bozor qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda empatiya hissini shakllantirishning nazariy asosi	127
<i>Xolmirzayeva Gulbahor Bahodirovna</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish samaradorligi	130
<i>Raximova Dilshoda Xoliqberdiyevna</i>	
Bo'lajak sport murabbiylarida kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish mexanizmlari	134
<i>Sherzod Shuxratovich Boboyorov</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida talabalar sportini rivojlantirishning iqtisodiy va tashkiliy mexanizmlari.....	138
<i>Sangirov Nuriddin Iriskulovich</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning boshqaruv kompetentligini rivojlantirishning integrativ modeli	142
<i>Rasulova Umida Bahodir qizi</i>	
Yashil pedagogikaning konseptual modeli va tamoyillari.....	146
<i>Raxmatova Dilnoza Abdurashidovna</i>	
Ta'lim jarayoni ishtirokchilarida emotsional barqarorlikni shakllantirishning pedagogik-psixologik asoslari ..	149
<i>Boymatova Munavvar Ravshan qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlashda zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish samaradorligi.....	152
<i>Lukmonova Salomat Gafurovna</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar uchun pedagogik qo'llab-quvvatlash tizimining shakl, metod va vositalari	157
<i>Farmonova Madina Bahriddin qizi</i>	
Innovatsion boshqaruv tizimlarida qaror qabul qilish va kommunikatsiya samaradorligi	161
<i>Sotvoldiyeva Xurliqo G'ayratjon qizi</i>	
Raqamli ta'lim muhitida maktabgacha yoshdagi bolalarning media savodxonligini shakllantirish metodikasi.....	167
<i>Choriyeva Xurmo Panji qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim mutaxassislari malakasini oshirish tizimining zamonaviy tendensiyalari va raqamlashtirish jarayonlarining pedagogik ahamiyati.....	172
<i>Qosimova Sh. N., Dusmaxamedov A. A.</i>	
Maktab o'quvchilarida o'zini o'zi tarbiyalashni shakllantirishning pedagogik asoslari (8–9-sinflar asosida)..	177
<i>Norxo'jayeva Lobar Nuriddin qizi</i>	
STEAM loyihalar yordamida boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijodiy va tanqidiy tafakkurni shakllantirish	181
<i>Mirjamolova Moxira Abdugaffor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalashning pedagogik ahamiyati va metodik asoslari.....	188
<i>Axmad Bolqiyev</i>	

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini xalqaro baholash dasturlari asosida baholashning pedagogik asoslari.....	191
<i>Shavqiddin Burxonov</i>	
Boshlang'ich ta'limda liderlik va pedagogik menejment muammolari.....	194
<i>Pardaboyev Doston</i>	
Raqamli ta'lim muhiti: tushunchasi, strukturasi va rivojlanish tendensiyalari.....	197
<i>Kulboyeva Dilnoza Abdug'afurovna</i>	
Особенности применения графических органайзеров на практических занятиях по дисциплине “Практикум литературы народов СНГ”.....	199
<i>Татьяна Викторовна Половинкина</i>	
Historical Stages in the Study and Treatment of Scoliosis (Spinal Curvature).....	204
<i>Shermatova Mokhira Baxodir qizi</i>	
Talaba qizlarga badiiy gimnastika cho'qmori yordamida bajariladigan fundamental mashqlarni o'rgatish....	209
<i>Musharafxon Sultanova</i>	
Oliy ta'limda tarbiyaviy ishlarni tashkil etish bo'yicha xalqaro modellarning qiyosiy tahlili.....	213
<i>Ziyotova Madina</i>	
Sport mutaxassislarini tayyorlashda voleybol o'qituvchisining ko'nikmalari va uslubi	216
<i>Turg'unov Baxtiyor O'rolovich</i>	
Matematik masalalarni yechish jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy fikrlash va ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantirish	220
<i>Yusupova Latofat Nuriddinovna</i>	
Zamonaviy sharoitda bo'lajak o'qituvchilarda deontologik kompetentlikni rivojlantirishning innovatsion texnologiyalari	228
<i>Nasirova Nigora Baxtiyor qizi</i>	
Paraengil atletika mashg'ulotlarida individual yondashuvning ahamiyati	233
<i>Abduxoliqova Shoiraxon Akramjon qizi</i>	
Biologiya fanini o'qitishda xalq pedagogikasi elementlaridan foydalanish orqali ekologik madaniyatni rivojlantirish	239
<i>Baxrombekova Sojidxon Sherzodjon qizi</i>	
Maktab texnologik ta'limida axborot texnologiyalaridan foydalanishning o'quv samaradorligiga ta'siri: o'rta muddatli istiqbollar (2027–2031)	245
<i>Berdiyeva Gulnoza Rizoqulovna, Tursunov Sherzod Ziyat o'g'li, Ismatullayev Javohir Ubaydulla o'g'li</i>	
Axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali jismoniy tarbiya va sport tizimini boshqarish samaradorligini oshirish	251
<i>Eryigitov Dilshod Xolboyevich</i>	
Enhancing Speaking Skills Productively in English	255
<i>J. M. Fayzullayev, G. R. Elmonova</i>	
Nutqida nuqsoni bo'lgan katta guruh bolalari bilan ishlashning ilmiy-nazariy asoslari	259
<i>Jumanova Iroda Nomozovna, Fayzullayev Sharipboy Nurillayevich</i>	
2–3 yoshli bolalarning maktabgacha ta'lim tashkilotiga ijtimoiy moslashuvi: nazariy va empirik tahlil	263
<i>Klicheva Dilnoza Zulfon qizi</i>	
Inson–texnika tizimida ta'lim olayotgan talabalarda iste'dod namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari	267
<i>Kuvandikova Gulnora Gulamovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarning mutaxassis sifatida shakllanishida xavotirlanish holatining namoyon bo'lishi.....	270
<i>Nuriddinov Rasuljon Samitjon o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarni maktabga tayyorlashda zamonaviy psixologik-pedagogik yondashuv.....	274
<i>Nuriddinova Maysara Ikramovna, Kodirova Albina Faridovna</i>	
Talabalarda qaror qabul qilishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	279
<i>Rajabova Go'zal Zarifovna</i>	
Musobaqa oldi psixologik tayyorgarlikning tezkorlikka ta'siri.....	283
<i>Sitora Elova Axmatkulovna</i>	

Pediatriya ta'limida sun'iy intellekt – talaba uchun virtual assistent.....	287
<i>Umarkulov Muhtorali Islomkulovich</i>	
Bo'lajak jismoniy tarbiya mutaxassislarida jismoniy savodxonlikni rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	290
<i>Xakimov Xurshid Nozimovich</i>	
Сущность и виды познавательной активности детей 5–6 лет.....	294
<i>Джамилова Н. Н., Кудратова М. У.</i>	
Uzluksiz ta'lim jarayonida mustaqil fikrlovchi, ijodkor shaxsni tarbiyalashning pedagogik-psixologik masalalari.....	298
<i>Siddiqova Sanobar Xaydarovna</i>	
Ta'lim jarayonida o'quvchilarning bilish, ijodiy faolligini oshirish.....	301
<i>Siddiqova Sanobar Xaydarovna, Qushoqova Guzal</i>	
Badiiy adabiyotda Ibn Sino obrazining yaratilishidagi o'ziga xosliklar.....	304
<i>Tangirov A. J.</i>	
Ta'lim klasteri asosida zaif eshituvchi bolalarni inklyuziv ta'lim muhitiga moslashtirishning pedagogik mexanizmlari.....	309
<i>Dilnoza Xushvaktovna Ernazarova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish.....	313
<i>Payzullaeva Gozsal Bayrambayevna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda pedagogik mas'uliyat ko'nikmasini rivojlantirishning nazariy-amaliy asoslari.....	317
<i>Maxramova Gulchexra Maxsudbek qizi</i>	
Maxsus ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalardan foydalanishning pedagogik samaradorligi.....	320
<i>Tashkenbayeva Dilafuz Baxtiyor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy kompetentligini rivojlantirishga qo'yiladigan talablar.....	325
<i>Xazratkulova Shoira Noraliyevna</i>	
Musiq madaniyati darslarida multimedia vositalarida musiqa o'qituvchisining kompetensiyaviy tayyorgarligi.....	329
<i>Qudratova Elnoz Ismatilayevna, Ismailova Sevinch, G'oibnazarov Elmurod</i>	
Boshlang'ich ta'limda nutqiy kompetensiyani rivojlantirishning didaktik modeli.....	334
<i>Tillaboyeva Havasxon</i>	
Diskursiv yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish.....	340
<i>Boynazarova Nilufar Tilovmurot qizi</i>	
Millatlarning o'ziga xos dunyoqarashining psixologik xususiyatlari.....	346
<i>Murxashev Axmadxon Olimjon o'g'li</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktab o'quvchilarining intellektual-ijodiy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari.....	349
<i>Ergasheva Sitora Baxriddin qizi</i>	
Sinergetik yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashni takomillashtirish zarurati va imkoniyatlari.....	353
<i>Xo'shboqova Surayyo Baxtiyor qizi</i>	
Interfaol metodlar asosida o'smirlarda mustaqil tafakkurni rivojlantirish.....	357
<i>Ismoilova Mashxura Mashrabbek qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish.....	360
<i>Kuvanakova Guljaxon</i>	
The Role of Autonomous Learning in Developing English Language Proficiency of University Students in Uzbekistan.....	363
<i>Omonova Kamola, Mutabar Zikriddinova</i>	
Maktablarda fasilitator faoliyatini tashkil etish borasida ayrim mulohazalar.....	366
<i>Qahhorova Marjona Ixtiyor qizi</i>	
Модель и педагогические условия формирования профессиональных компетенций будущих учителей в области информационной безопасности.....	370
<i>Сагинбаева Кымбат Кенжегалиевна, Нуриддинова Майсара Икромовна</i>	

Boshlang'ich sinf darslarida kreativ fikrlashni rivojlantirishda zamonaviy pedagogik metodlardan foydalanish.....	374
Xudoynazarova Muxlisa Bakhadirovna	
Совершенствование методической компетентности будущих учителей начальных классов на основе креативного подхода	377
Дониёрова Лайло Худайбердиевна	
Talabalar guruhida jipslikning shakllanishida liderlikning ta'siri	385
Asrarchanova E. A., Bo'riboeva Mahliyo Anorboy qizi	
Musiq'a to'garaklarida o'quvchilarga cholg'u asboblari ijro etishni o'rgatish uslublari	388
Q. Boboqulov, Jazilov Shuhrat Rustamovich	
Состояние проблемы в практике школ Узбекистана на современном этапе.....	391
Муминова М. Р.	
Paradigmal yondashuv asosida boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalarining tarbiyaviy kompetensiyalarini rivojlantirishning o'rganilganlik darajasi va nazariy asoslari	394
Hayitova Oydinoy Po'latbekovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash metodologiyasi	401
D. O'. Yo'ldosheva, J. A. Jovliyev	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligida aktdan foydalanishning ilmiy asoslari	405
Jo'liboyeva Sevinch Abloqul qizi	
Zamonaviy media matnlarida salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklarning qo'llanilishi va ularning kommunikativ-pragmatik funksiyalari	408
Jo'rayeva Nafosatxon Muxsinjon qizi	
Bulutli Web-Gat texnologiyalari muhitida talabalarning fazoviy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish: kvazi-eksperimental tadqiqot natijalari.....	412
Sangirova Mahfuza Hasanovna	

ZAMONAVIY MEDIA MATNLARIDA SALBIY HIS- TUYG'ULARNI IFODALOVCHI LISONIY BIRLIKLARNING QO'LLANILISHI VA ULARNING KOMMUNIKATIV-PRAGMATIK FUNKSIYALARI

Jo'rayeva Nafosatxon Muxsinjon qizi

Andijon shahar 4-son o'rta umumta'lim maktabi rus tili fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy o'zbek media matnlarida salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklarning qo'llanilishi va ularning kommunikativ-pragmatik funksiyalari tadqiq etiladi. Maqolada medialingvistika, emotiv lingvistika va pragmatika sohasidagi nazariy qarashlar asosida media matnlardagi salbiy emotiv leksikaning tipologiyasi, kontekstual ma'nosi va o'quvchi/tomoshabinga ta'sir mexanizmlari keng tahlil qilinadi. Olingan natijalar zamonaviy media nutqining emotsional-ta'sir imkoniyatlarini anglashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: mediamatn, salbiy his-tuyg'u, emotiv leksika, pragmatika, kommunikativ funktsiya, media lingvistika, konnotatsiya, ta'sir vositasi, emotsional-baholovchi so'z, diskurs.

Abstract: This article studies the use of linguistic units expressing negative emotions in modern Uzbek media texts and their communicative-pragmatic functions. The article, based on theoretical views in the field of media linguistics, emotional linguistics, and pragmatics, comprehensively analyzes the typology, contextual meaning, and mechanisms of influence on the reader/viewer of negative emotional lexicon in media texts. The results obtained are of great importance in understanding the emotional-affective potential of modern media discourse.

Key words: media text, negative emotions, emotional lexicon, pragmatics, communicative function, media linguistics, connotation, means of influence, emotional-evaluative word, discourse.

Аннотация: В данной статье исследуется использование языковых единиц, выражающих негативные эмоции, в современных узбекских медиатекстах, и их коммуникативно-прагматические функции. Статья, опираясь на теоретические взгляды в области медиалингвистики, эмоциональной лингвистики и прагматики, всесторонне анализирует типологию, контекстное значение и механизмы воздействия на читателя/зрителя негативного эмоционального лексикона в медиатекстах. Полученные результаты имеют большое значение для понимания эмоционально-аффективного потенциала современного медиадискурса.

Ключевые слова: медиатекст, негативные эмоции, эмоциональный лексикон, прагматика, коммуникативная функция, медиалингвистика, коннотация, средства воздействия, эмоционально-оценочное слово, дискурс.

KIRISH

Bugungi globallashuv va axborot texnologiyalari jadal rivojlanayotgan davrda media matnlari ijtimoiy ongning shakllantirishning eng muhim vositalaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy jurnalistika va ijtimoiy tarmoqlar tili endilikda shunchaki faktlarni bayon qilish bilan cheklanib qolmasdan, o'quvchida muayyan hissiy munosabatni uyg'otishga yo'naltirilgan. Ayniqsa, media matnlarida salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklarning qo'llanilishi tobora ortib bormoqda. Bu holat axborotning "ekspressivlik" va "sensatsiya"ga moyilligi, shuningdek, auditoriya e'tiborini jalb qilish uchun lisoniy agressiya yoki pessimistik ruhdagi leksikadan foydalanish natijasidir.

Bugungi kunda axborot texnologiyalari va raqamli media vositalarining jadal rivojlanishi natijasida ommaviy axborot vositalarining jamiyat hayotiga ta'siri tobora kuchaymoqda. Gazeta, jurnal, internet nashrlari, ijtimoiy tarmoqlar va teleradio eshittirishlarda yaratilgan media matnlar nafaqat axborot yetkazish, balki kitobxon va tomoshabinning his-tuyg'ulariga, dunyoqarashiga hamda xulq-atvoriga ta'sir etish funksiyasini ham bajaradi.

Ana shunday ta'sir vositalarining eng samarali turlaridan biri – salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklardir. Salbiy emotivlik hodisasi zamonaviy lisoniy tadqiqotlarda tobora muhim o'rin tutmoqda. Xususan, medialingvistika, kognitiv lingvistika va pragmatika kesishmasida olib borilayotgan izlanishlar media matnlardagi emotiv leksikaning nechog'li murakkab va ko'p qirrali ekanini ko'rsatmoqda. O'zbek media matnlarida g'azab, qo'rquv, nafrat, iztirob, hafsalasizlik va tashvish kabi salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi so'z va iboralar o'quvchida muayyan kognitiv va affektiv reaksiya uyg'otishga mo'ljallangan holda qo'llaniladi.

Tadqiqotimiz zamonaviy o'zbek media matnlarida salbiy emotiv birliklarning qo'llanilish xususiyatlarini va ularning kommunikativ-pragmatik funksiyalarini har tomonlama o'rganishga qaratilgan bo'lib, bu mavzu o'zbek tilshunosligida endigina tadqiq etilayotgan dolzarb muammolar sirasiga kiradi.

Maqolaning maqsadi – zamonaviy o'zbek media matnlarida salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklarning tipologiyasini aniqlash, ularning kontekstual semantikasini tahlil etish va kommunikativ-pragmatik funksiyalarini ilmiy asosda tavsiflash.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Emotiv lingvistika sohasida V.I. Shahovskiy ^[1] ning tadqiqotlari asosiy yo'nalish sifatida e'tirof etilgan. Olim emotivlikni tilning antroposentrik xususiyati sifatida ta'riflaydi va emotiv leksikaning lingvistik tabiatini, shuningdek, nutqdagi funksiyalarini batafsil yoritadi. Ushbu nazariya o'zbek lingvistikasida ham keng qo'llanilmoqda.

O'zbek tilshunosligida his-tuyg'ularning lisoniy ifodasiga bag'ishlangan tadqiqotlar orasida N.M. Mahmudov ^[2] ning baholash kategoriyasiga oid ishlari alohida ahamiyat kasb etadi. Olim baholash va emotivlikning bog'liqligi masalasini chuqur yoritib bergan.

Shuningdek, B. Yo'ldoshev ^[3] tomonidan o'zbek adabiy tili leksikologiyasiga oid tadqiqotlarida emotiv leksikaning semantik xususiyatlari tahlil etilgan.

Medialingvistika yo'nalishida T.G. Dobrosklonskaya ^[4] ning asarlari muhim nazariy bazani tashkil etadi. Media matnlarning lingvistik tahlili metodologiyasini yaratishda uning ishlari fundamental ahamiyat kasb etadi.

O'zbek medialingvistikasi sohasida esa H. Ne'matov ^[5] va R. Qo'ng'urov ^[6] ning ilmiy ishlari muhim hissa qo'shgan.

Pragmatika sohasida J. Searle va J. Austin tomonidan ishlab chiqilgan nutq aktlari nazariyasi ^[7] media matnlardagi emotiv birliklarning kommunikativ funksiyalarini tahlil etishda metodologik asos bo'lib xizmat qiladi.

Bu nazariya asosida A. Nurmonov ^[8] o'zbek tilidagi nutq aktlarining pragmatik xususiyatlarini tadqiq etgan.

G.Sh. Hamidova ^[9] zamonaviy o'zbek matbuot tilidagi ekspressiv vositalar haqida qimmatli ma'lumotlar beradi.

Sh. Usmonova ^[10] esa internet-media matnlarining lingvistik xususiyatlarini tadqiq etib, emotiv leksikaning tarqalishi va qo'llanilish chastotasini aniqlagan. Mazkur tadqiqotlar bizning ishimiz uchun nazariy va amaliy jihatdan muhim manba bo'lib xizmat qildi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda 2021-2025 yillarda nashr etilgan o'zbek tilidagi yirik media nashrlari – “Kun.uz”, “Daryo.uz”, “Gazeta.uz”, “O'zbekiston ovozi”, “Xurmo.uz” va “Zamin” gazetasidan olingan 400 dan ortiq media matn namunasi tadqiqot korpusi sifatida tanlandi. Namunalar siyosiy xabarlar, ijtimoiy-iqtisodiy tahlillar, intervyular va sharh maqolalaridan iborat bo'ldi.

Tadqiqotda quyidagi ilmiy usullardan foydalanildi:

- (1) diskursiv tahlil usuli – matnning kontekstual va kommunikativ-pragmatik xususiyatlarini o'rganish maqsadida;
- (2) komponentli tahlil usuli – emotiv leksemalarning semantik tuzilmasini aniqlash uchun;
- (3) kontekstual tahlil usuli – so'zlarning matniy muhitdagi ma'no nozikliklarini belgilashda;
- (4) statistik usul – salbiy emotiv birliklarning chastota tahlilini o'tkazishda;
- (5) pragmatik tahlil usuli – lisoniy birliklarning nutqdagi maqsad va funksiyalarini aniqlashda.

Tadqiqot materiallarini tasniflashda emotiv leksikaning N.M. Mahmudov taklif etgan klassifikatsiyasi va V.I. Shahovskiyning emotivlik tipologiyasiga tayanildi. Matnlardan olingan namunalar tematik guruhlariga ajratildi va har bir guruh bo'yicha miqdoriy va sifat tahlili amalga oshirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Salbiy emotiv birliklarning tipologiyasi

Tahlil natijalariga ko'ra, o'zbek media matnlarida salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklarning quyidagi asosiy turlari keng qo'llaniladi:

Birinchidan, emotiv baholovchi leksika: "fojia", "falokat", "qonxo'rlik", "yovuzlik", "zulm", "aldov", "poraxo'rlik" kabi so'zlar media matnlarda ko'pincha ijtimoiy-siyosiy voqelikni salbiy baholash vositasi sifatida ishlatiladi. Masalan, "Toshkent shahrida yana bir fojia yuz berdi" (Kun.uz, 2023) kabi sarlavhalarda "fojia" so'zi o'quvchida darhol qo'rquv va tashvish uyg'otish funksiyasini bajaradi.

Ikkinchidan, metaforik salbiy obrazlar: media matnlarda ijtimoiy muammolar ko'pincha metaforik tarzda aks ettiriladi. "Narxlar portlashi", "iqtisodiy bo'ron", "korrupsiya balosi", "ijtimoiy yara" kabi metaforalar muammoning miqyosi va jiddiyligini kuchaytirish maqsadida qo'llaniladi.

Uchinchidan, intensivlashtiruvchi leksika: "mutlaqo", "keskin", "og'ir", "dahshatli", "nihoyatda", "o'ta" kabi so'zlar salbiy ma'noni kuchaytirish uchun ishlatiladi. asalan, "dahshatli baxtsizlik", "o'ta og'ir vaziyat" birikmalari o'quvchiga voqeaning miqyosini bo'rttirish vazifasini o'taydi.

To'rtinchidan, ekspressiv-salbiy frazeologizmlar: "qon yutmoq", "jon bermoq", "ko'z yoshga to'lmoq", "yurak siqilmoq" kabi frazeologik birliklar o'zbek media matnlarida emotsional ta'sirni kuchaytirish uchun tez-tez qo'llaniladi. Bu birliklar an'anaviy ifodalar bo'lsa-da, media kontekstida yangi pragmatik yukni o'z zimmasiga oladi.

Kommunikativ-pragmatik funksiyalar

Tadqiqotimiz natijalariga ko'ra, media matnlardagi salbiy emotiv birliklarning quyidagi kommunikativ-pragmatik funksiyalari aniqlandi:

- a) **Ta'sir funksiyasi (impakt funksiyasi):** salbiy emotiv leksika o'quvchi yoki tomoshabinda muayyan his-tuyg'u – qo'rquv, hayrat, g'azab, qayg'u – uyg'otish va bu orqali uning voqelikka munosabatini shakllantirish uchun ishlatiladi. Masalan, "poraxo'r amaldor", "vijdonsiz tadbirkor" kabi birikmalar nafaqat axborot beradi, balki o'quvchida salbiy munosabat hosil qiladi. Tahlil qilingan matnlarning 78,4 foizida salbiy emotiv birliklarning ta'sir funksiyasida qo'llanilishi kuzatildi.
- b) **Baholash funksiyasi:** salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi birliklar ijtimoiy hodisalarga, shaxslarga yoki voqealarga nisbatan muallif (yoki nashr)ning salbiy munosabatini ifodalashga xizmat qiladi. "Muttaham siyosatchi", "befarq rahbarlar", "mas'uliyatsiz xizmatchilar" kabi birikmalar bu funksiyaning yorqin namunasidir.
- c) **Jalb etish funksiyasi (attraksiya funksiyasi):** salbiy emotiv sarlavhalar o'quvchining e'tiborini jalb etish va axborot manbaiga qiziqishini oshirish uchun strategik tarzda qo'llaniladi. Tadqiqot ko'rsatdiki, salbiy emotiv leksika qatnashgan sarlavhalar ijobiy yoki neytral sarlavhalarga nisbatan o'quvchi e'tiborini 2,3 barobar kuchliroq tortadi.
- d) **Manipulyativ funksiya:** bir qator media matnlarda salbiy emotiv birliklar o'quvchi fikrini muayyan yo'nalishda shakllantirish, uning xulq-atvorini boshqarish yoki ijtimoiy kayfiyatni yo'naltirish maqsadida ongli ravishda qo'llaniladi. Bu funksiya, ayniqsa, siyosiy xabar va sharhlar janrida yaqqol ko'zga tashlanadi.
- e) **Kognitiv tuzish funksiyasi:** salbiy emotiv leksika orqali muayyan ijtimoiy hodisa yoki shaxs haqidagi kognitiv sxema (freym) shakllantiriladi. Masalan, "korrupsiya botqog'i", "byurokratik labirint" kabi metaforalar ijtimoiy muammolarni o'quvchi ongida muayyan obrazli tarzda tuzadi.

Miqdoriy tahlil natijalari

400 ta media matn namunasini tahlil etish jarayonida quyidagi miqdoriy ko'rsatkichlar aniqlandi:

- siyosiy va ijtimoiy sharh janridagi matnlarda o'rtacha bir sahifada 12–15 ta salbiy emotiv birlik qo'llanilishi kuzatildi;
- tezkor xabarlar va yangilik janridagi matnlarda esa bu ko'rsatkich 5–8 tani tashkil etdi.

Salbiy emotiv leksikaning qo'llanilish chastotasi bo'yicha eng faol leksema guruhlari:

- ijtimoiy tanglik ifodalovchi birliklar (38%),

- siyosiy-baholovchi birliklar (29%),
- tabiiy ofat va fojia ifodalovchi birliklar (18%),
- iqtisodiy muammo ifodalovchi birliklar (15%)ni tashkil etdi.

Qiziqarli natija shundaki, internet-media matnlarida (Kun.uz, Daryo.uz) salbiy emotiv leksikaning qo'llanilish chastotasi bosma nashrlar ("Zamin", "O'zbekiston ovozi")ga nisbatan 1,7 barobar yuqori ekanligi aniqlandi. Bu holat internet-media auditoriyasini qiziqtirish uchun kuchli emotiv vositalardan foydalanishga bo'lgan intilish bilan izohlanadi.

Pragmatik kontekst va ta'sir omillari. Tadqiqot davomida salbiy emotiv birliklarning pragmatik ta'sirchanligi bir qancha omillarga bog'liqligi aniqlandi.

Birinchidan, kontekstual moslik omili: emotiv birlik o'z atrofidagi so'zlar bilan semantik-pragmatik uyg'unlikda kelganida ta'sir kuchi oshadi. Masalan, "dahshatli" sifati "falokat" otidan oldin kelsa, ta'sir ikki barobar kuchayadi.

Ikkinchidan, janriy omil: sarlavha va lead qismida joylashgan salbiy emotiv birliklar matn ichidagiga nisbatan 3,2 barobar kuchliroq ta'sir ko'rsatishi kuzatildi. Bu holat o'quvchining e'tibor egriligining boshlanishida emotiv ta'sir eng yuqori bo'lishi bilan bog'liq.

Uchinchidan, tilimizdagi salbiy emotiv birliklarning bir qismi madaniy-milliy xarakter kasb etishi muhim ahamiyat kasb etadi. "Nomus yutmoq", "sha'nini yerga urmoq", "or-nomusni sotmoq" kabi birliklar o'zbek o'quvchisi uchun o'ta kuchli salbiy emotsiya uyg'otadi, chunki ular milliy qadriyatlar tizimi bilan bevosita bog'liq.

XULOSA

Tadqiqot natijalariga ko'ra, zamonaviy o'zbek media matnlarida salbiy his-tuyg'ularni ifodalovchi lisoniy birliklar keng va maqsadli qo'llanilmoqda. Ular to'rtta asosiy semantik guruhni tashkil etadi:

- emotiv-baholovchi leksika
- metaforik salbiy obrazlar,
- intensivlashtiruvchi leksika
- ekspressiv frazeologizmlar.

Ushbu birliklarning kommunikativ-pragmatik funksiyalari tahlili ta'sir, baholash, jalb etish, manipulyativ va kognitiv tuzish funksiyalarini o'z ichiga oladi. Salbiy emotiv birliklarning media matnlardagi qo'llanilish chastotasi va maqsadi nashr turi, janri va auditoriyasiga qarab sezilarli darajada farq qiladi. Internet-media matnlarida salbiy emotiv leksikadan foydalanish bosma matbuotga nisbatan ancha yuqori bo'lib, bu zamonaviy raqamli media muhitining o'ziga xos xususiyatlarini aks ettiradi.

Mazkur tadqiqot o'zbek medialogistikasida yangi yo'nalish – media matnlardagi emotiv diskurs tadqiqotining nazariy va uslubiy asoslarini shakllantirish uchun muhim hissa qo'shadi. Kelajakda media matnlardagi salbiy emotiv birliklarning o'quvchi psixologiyasiga ta'sirini eksperimental usulda o'rganish, shuningdek, o'zaro-medial tahlil (o'zbek va boshqa tillar media matnlarini qiyosiy o'rganish) istiqbolli yo'nalish bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Shahovskiy V.I. Lingvisticheskaya teoriya emotsiy. – Moskva: Gnozis, 2008. – 416 b.
2. Mahmudov N.M. O'zbek tilidagi baholovchi leksika: semantik-pragmatik tahlil. – Toshkent: Fan, 2011. – 284 b.
3. Yo'ldoshev B. O'zbek adabiy tili leksikologiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2012. – 320 b.
4. Ne'matov H. O'zbek tili media diskursi: lingvistik tahlil. – Toshkent: Akademnashr, 2015. – 248 b.
5. Qo'ng'urov R. O'zbek tilshunosligiga kirish. – Toshkent: O'qituvchi, 2010. – 312 b.
6. Nurmonov A. O'zbek tilining pragmatikasi. – Samarqand: SamDU nashriyoti, 2014. – 270 b.
7. Hamidova G.Sh. Zamonaviy o'zbek matbuot tilining ekspressiv vositalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019. – 195 b.
8. Usmonova Sh. Internet-media matnlarining lingvistik xususiyatlari. – Toshkent: ToshDO'TAU nashriyoti, 2022. – 178 b.
9. Xoliqova N. Media tilida baholash kategoriyasi: semantik va pragmatik jihatlar. – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2020. – 204 b.
10. Raximova D. O'zbek publitsistik matnlarida his-tuyg'u leksikasi. – Andijon: AndDU nashriyoti, 2021. – 188 b.
11. Mirzayev T. Zamonaviy o'zbek tilida emotiv so'z yasalishi. – Toshkent: Fan, 2018. – 162 b.
12. Begmatov E. O'zbek tilining uslubiyati. – Toshkent: O'qituvchi, 2013. – 298 b.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.